



# Luonnonmonimuotoisuus ja sopimukset

Valvonnan kuulumisia Varsinais- Suomesta

15.5.2018

Leena Aarikka

# Sopimusvalvonta Varsinais-Suomessa

- Meillä on erikseen valvojat, jotka tekevät peltovalvonnan yhteydessä sopimusvalvontaa
  - Valikoituneet lähinnä kiinnostuksen perusteella
  - Tällä hetkellä kahdeksan sopimuksia valvovaa henkilöä, kaikkiaan valvojia kesä- ja syyskauden aikana n. 25
  - Paljon sopimuksia ja saarikohteita, viime vuonna mm. noin 40 sopimustilaa valvonnassa, joista yhden tilan lohkot 20:llä eri saarella ja sopimuslohkoja kymmeniä.
  - Toimintatapa hakee vielä hieman ”paikkaansa” ja kehitettävää on, mutta tuntuu toimivalta järjestelyltä


# Sopimusvalvonta Varsinais- Suomessa

## Edut:

- Lisännyt sopimusvalvonnan ymmärrystä, osaamista ja valvonnantasoa (tasalaatuisuus)
- Erikoistuneiden valvojien tietämys luontoarvoihin, erilaisiin inventointeihin, luokitukseen lisääntyy, mikä on tärkeää ammattiosaamisen kannalta
- Vasta kokemuksen kautta oppii näkemään hoidon ”tasot”, onko esim. laidunnus toteutettu suunnitelman mukaan, riittävä laidunpaine, erilaisten vuosien vaikutus laidunnukseen, pitääkö mahdollisesti suunnitelmaa muuttaa/täydentää
- Edesauttaa yhteistyötä sopimuskäsittelyn kanssa



**Hyvin laidunnettu  
rantaniitty**

A photograph of a grassy field with a large rock and trees in the background. The grass is tall and green, with some yellowing at the tips. A large, dark rock is in the center of the field. In the background, there are several trees, including birches and pines, and a clear blue sky.

**Alilaidunnettu, kolme lammasta alueella  
valvonta hetkellä syyskuun puolivälissä →  
hoitona vain laidunnus → korvausta  
vähennetty sopimusvuodelta**

# Sopimukset ja valvonta, yhteistyö 1/2

- Sopimuskäsittelyn ja valvonnan yhteistyö tiivistä:
  - Tehostaa Elyn henkilöstöressurssien käyttöä (resurssit niukat)
  - Edesauttaa korvauksen kohdentumista hoidetuille ja merkityksellisille alueille

## Käytäntöjä:

- Uusi alkava ympäristösopimus ja tila kyseisenä vuonna valvonnassa → valvonnan yhteydessä katsotaan alueen sopivuus ja hoitosuunnitelman toteuttamiskelpoisuus
- Yhteinen tiedosto (vuodesta 2017) → valvojat laittavat kommenttejaan valvomistaan sopimusalueista, tiedot seuraamuksista ja vaikka ok, niin siitä huolimatta tietoa hoidon onnistumisesta, mm. onko suunniteltu hoito riittävää jne.
  - Helpottaa jatkohakemusten yhteydessä tehtävien maastokatselmusten määrää
  - Vaikeasti tavoitettavat ja aikaa vievät kohteet (mm. saaret), ei mahdollisuutta käydä käsittelyn yhteydessä

# Sopimukset ja valvonta, yhteistyö 2/2

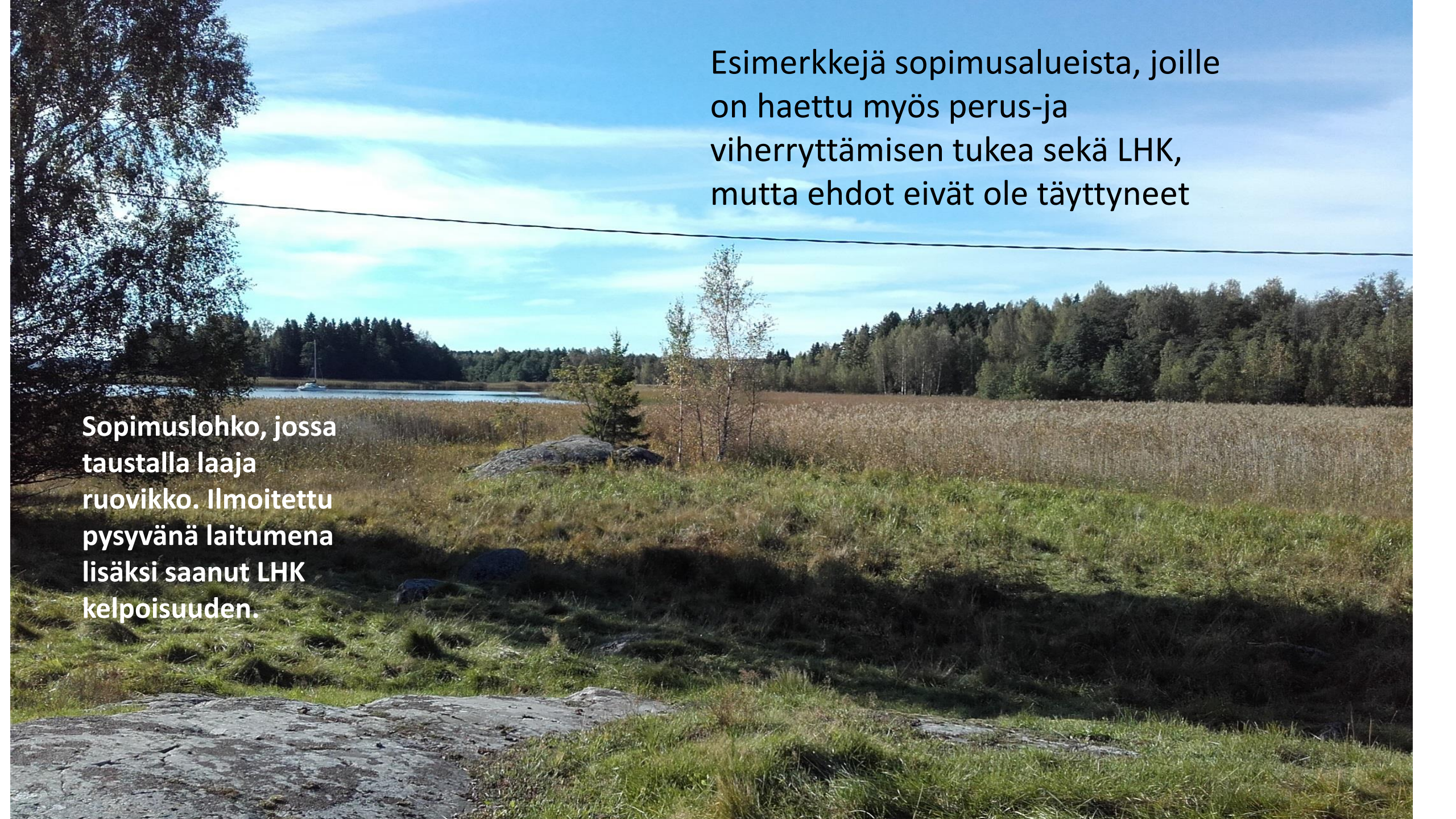
- Sopimusalalla alueita, jotka esim. rajattu laidunnuksen ulkopuolelle → valvonnassa seuraamus hoitamattomana → mahdollinen takautuva seuraamus → sopimuskäsittelijälle → viljelijää kuullaan alueen uudelleen rajaamiseksi
  - Tiet, rakennukset ja pienet reunakorjaukset rajataan valvonnan yhteydessä, kaikki suuremmat pinta-alarajaukset menevät aina sopimuskäsittelijän kuulemisen kautta
- Valvonnassa todetaan, että suunnitelmassa esitetty hoito ei riittävää → käsittelijälle
  - Suunnitelmassa pelkkä laidunnus, mutta raivaus olisi tarpeen
  - Ruovikkoisen alueen hoidoksi ei riitä pelkkä laidunnus (varsinkin alussa)

# Valvonnassa haastavaa

- Paljon hyvin hoidettuja alueita, mutta myös paljon sopimuksia, joissa riittävä hoidon taso mietityttää mm. hoitotoimenpiteiden aikataulut, ylläpitoraivaukset, oikea laidunpaine, osa alueista esim. laidunnettu hyvin, osalla matala/ liiallinen laidunpaine, mistä johtuu (sateinen /kuiva vuosi, eläinmäärä, eläinten siirrot) jne.
- Ongelmana ”hamstraajat”. Paljon sopimusalueita eripuolilla Etelä-Suomea tai pitkin saaristoa → hoidon tasossa selviä puutteita. Asetukset eivät mahdollista kielteistä sopimuspäätöstä alueen täyttäessä kriteerit (tulisi olla ”ei mitään järkeä pykälä”)
- Suunnittelija on tehnyt hoitosuunnitelman, mutta viljelijä ei ole oikein selvillä mihin on sitoutunut ja minkälaista hoitoa alueille on suunniteltu ja missä aikataulussa


# Valvonnassa haastavaa

- Sopimusvuosi 1.5.-30.4. valvonnan kannalta hankala → keväällä 2018 valvottu vielä mm. raivauksia
- Perus- ja viherryttämisen tuet ja LHK sopimusalueilla sekoittavat viljelijää ja valvojaa




Esimerkkejä sopimusalueista, joille on haettu myös perus- ja viherryttämisen tukea sekä LHK, mutta ehdot eivät ole täyttyneet

**Sopimuslohko, jossa taustalla laaja ruovikko. Ilmoitettu pysyvänä laitumena lisäksi saanut LHK kelpoisuuden.**

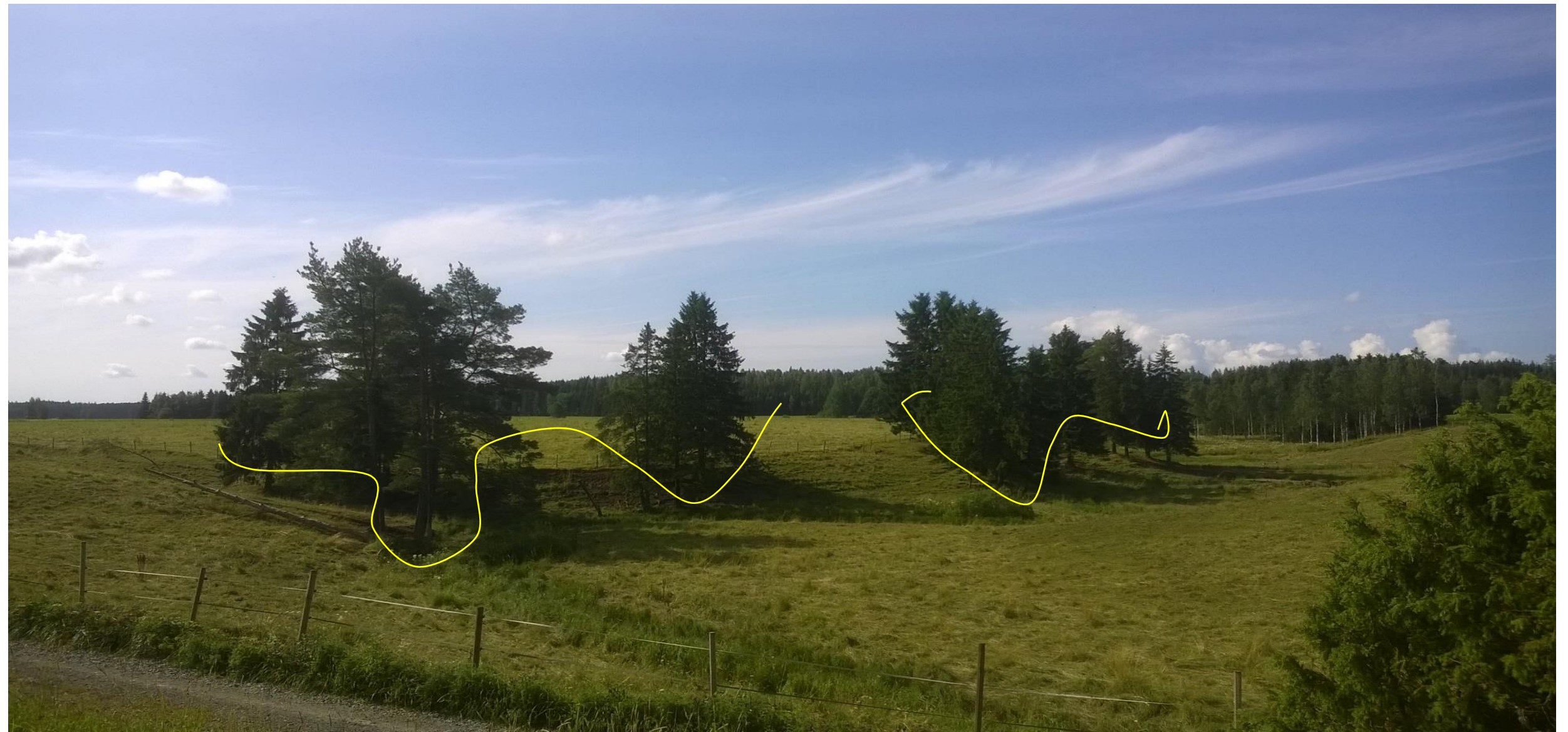


Edellisen kuvan ruovikko alue, joka rajattu pois pysyvän nurmen ja LHK:n alasta. Rajattu pois myös sopimuksesta, koska selkeästi hoitamaton jo pitkään.

A1  
2.11 ha



**Vaikka kauttaaltaan  
nurmipeitteinen, liian  
puustoinen perus- ja  
viherryttämisen  
tukeen sekä LHK:n**



**Puusaarekkeista tulee tehdä oma peruslohkonsa,  
huom. 0,05 ha pienin hyväsyttävä ala sopimukseen**